

SVOBODNA SLOVENIJA

VICTOR MARTINEZ 50
Buenos Aires

Registro Nacional de la Propiedad
Intelectual N° 260254

“ESLOVENIA LIBRE”

GLASILO SLOVENCEV V JUŽNI AMERIKI

CORREO
ARGENTINO
(Procedencia)

FRANQUEO A PAGAR

TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 3824

Año (Leto) VII.

Buenos Aires, 27. januarja (enero) 1949

No. (Štev.) 4.

Dve poslanici slovincem za novo leto

Najodličnejša slovenska izseljenca ljubljanski škof dr. Gregor Rožman in predsednik SLS ter Narodnega odbora za Slovenijo dr. Miha Krek sta priobčila v clevelandski “Ameriški domovini” za božič božični poslanici slovenskemu narodu širom sveta.

Oba slovenska predstavnika pred svetom v svojih poslanicah izhajata iz misli, da smo zdaj v času rastoče zunanje moči komunizma ter svetovnega položaja; v katerem ni misliti na nenadno zrušenje tega protikrščanskega režima. Oba pa sta pri jaslicah dobila novega upanja in vere v Kristusovo zmago, tudi če je svet krog in krog sovražen in napadalen v nasprotnem smislu.

Škof dr. Rožman postavlja zanimivo paralelo med današnjim časom in razmerami v rimskem cesarstvu malo pred zmago krščanstva: l. 248 je Rim obhajal tisočletnico obstanka v vsem poganskem sijaju, moči in bogastvu. Krščanstvo pa je bilo tiho, skrito in zaničevano, pa vendar so ti iz rimskega imperija rešili, kar je bilo dobrega in vekotrajna kulturna vrednota.

Nauk iz zgodovine: “Laž in zmeta vpije in kriči ter s tem vzbuja pozornost in videz nepremagljivosti, zlo se ponša mogočno in napreduje brezobzirno, da zmelje vsakogar, ki se mu ustavlja — a notranjosti nima. Zmeta in zlo nosita v sebi kal razpada, strup smrti. Ko se mogočno širi, je notranje že votlo in prazno. Resnica in dobrota krščanstva deluje, vpliva tiho, skrito, notranje, a stalne rase in se krepi ter iz ruševin zmote in zla gradi tempelj resnice in ljubezni, presnavlja mišljenje in srca ljudi in končno — zmaga...”

Kristjani smo se iz mnogostoletne zgodovine naučili, da ne verujemo v nobeno vsemogočnost državnih in družabnih tvorb več..., ki niso zasidrani v večnosti, v resnici in njegovih svetih zapovedih, da se ne bojimo nobene zunanje moči in sile, nobenega vpitja, nobene samohvale, nobenega praznega napovedovanja tosočletnega obstanka kakega sistema bodisi fašističnega ali komunističnega. Bili so tedaj kristjani v veliki manjšini, imeli so zoper sebe kapital in zunanjo moč cesarstva, toda sila njihove vere je bila močnejša. Tako

bó tudi danes... Zaupajmo brez strahu. Rojstni dan nepremagljivega večnega Sonca Jezusa obhajamo. V tem zaupanju Vas Slovence širom sveta iz srca blagoslavljam”.

Tudi dr. Krek gre iz te predpostavke močnega ustalečega se komunizma, ki nas sili v vdanost, toda “ta še ne pomeni malodušja, temveč samo sklep, da tudi v novem težkem spoznanju ne klonimo in bomo neumorno z vsemi močmi in vsemi dovoljenimi sredstvi iskali rešitev, se zanjo borili in rušili sovražnika, kjerkoli ga dosežemo. Komunistični revolucionarji so naleteli med katoliškimi Slovenci na najodločnejši upor; komunistični diktatorji bodo izkusili, da se mali slovenski narod ne da ugnati, tudi, ko izgleda da je eno bitko izgubil s strašnimi žrtvami... Toliko bolj plamti želja po novi sreči, po novem osvobojenju, po svobodi in miru. Narod, ki se berí za te osnovne stvari, je nepremagljiv. Narod, ki se bori v svetem prepričanju, da je samo v vztrajnosti in žrtvi rešitev, je že na začetku zmage”.

Novoletne misli pa strne v ta stavek: “Vsa slovenska narodna družina bodi složna, trdna, borbena in neustrašena četa med vedno številnejšimi armadami, ki vstajajo na vseh koncih in krajih sveta, da zlomijo vrat nasilnemu imperializmu, ki z ognjem in mečem uničuje ljudstva. Vsi Slovenci v svobodnem svetu moramo biti živi, delavni misijonarji svoje domovine in njene borbe za osvobojenje. Vse naše delo in življenje ima vrednost samo v tem, da rešimo svoje brate in naš dom v tisto svobodo, ki jo je božje Dete prineslo na svet za vse narode in ljudi.”

To so glavne misli važnih božičnih poslanic naših dveh najodličnejših predstavnikov Slovencev za mejami domovine, napisani v času, ko kaže svetovni termometer neko vremensko stalnost... Toda že Trumanov prestolni govor v novem letu pomenja novo toploto. Bog daj, da bi skrito in preganjano krščansko dobroto in ljubezen, porojeno iz goreče vere ter našo vztrajnost in borbo za svobodo dvignil nov čas visoko, “dokler se ne dopolni doba”, ki je potrebna, da premaga živa ljubezen zunanjo tudi oboroženo moč in kovinast sijaj.

Občni zbor društva slovencev

V nedeljo, 23. januarja popoldne je bil v dvorani cerkve sv. Julije občni zbor Društva Slovencev. Udeležilo se ga je 400 slov. protikomunističnih beguncev. Skupine iz notranjosti republike so bile na občnem zboru zastopane ali po svojih odposlancih ali pa so zanj poslale pooblastila svojim znancem v Bs. Airu.

Predsednik Društva Slovencev g. Staro Miloš je začel občni zbor ob pol štirih pop. Pozdravil je vse navzoče, ki se niso ustrašili neznosne vročine in so prišli na občni zbor. Prešel je takoj na dnevni red.

Zapisnik zadnjega občnega zbora je

prečital podpredsednik društva g. ing. Albin Mozetič.

Tajnik DS g. Skubic Anton je pred časom iz zdravstvenih razlogov podal ostavko. Njegovo poročilo je zato prečital drugi podpredsednik g. Albreht Jože. V njem je podan pregled vsega delovanja DS od prvega občnega zbora za prihod slovenskih protikomunističnih beguncev v Argentino in za razmah notranjega poslovanja.

Blagajniško poročilo je prebral društveni blagajnik č. g. Lenček Ladislav. Članom DS je podal podroben pregled dohodkov in izdatkov društva.

Na prvem občnem zboru je bil izvo-

LA MENTIRA SE PRENDIO DE SU PROPIA TRAMPA

“Slovenski Glas”, vocero de los “titinos” eslovenos nos brindó un artículo harto interesante con el título “¿Vamos a destruir lo que hemos construido durante más de un cuarto de siglo?” Dice entre otras cosas: preveíamos que los fugitivos de la patria trabajarían en socavar nuestra unidad; jamás creímos posible que se les adelantaran los que han sido nuestros colaboradores en nuestras organizaciones durante más de 20 años”.

Cuando llegamos nosotros, “los fugitivos” los viejos dirigentes eslovenos se atrincheraron detrás de una muralla reforzada con toda clase de mentiras, para imposibilitar el contacto de los eslovenos “viejos” con nosotros los “nuevos”, calificados de “traidores”, “asesinos”, “ensangrentados”. Con todo lograron su propósito solo con sus colaboradores más fanáticos, que, siguiendo las ordenes del PC, efectivamente se negaron a ofrecernos, en nuestra extrema necesidad, la mano fraternal. Bien grave ha sido su miedo de decir la verdad acerca de los crímenes del comunismo.

Querían taparse la vista delante de los hechos que clamaban al cielo, pero todos los eslovenos no son tan estúpidos como los creían los agentes comunistas. La verdad empezó a abrirse paso, pero ya está desmoronándose la construcción que fabricaron con sus mentiras.

Pero, hermanos, o si mejor os gusta “compañeros”, no habléis de 25 años trabajados en esa construcción, porque los eslovenos inmigrantes, — buenos ciudadanos de su patria, trabajaron 25 años, pero no en esa muralla de las mentiras comunistas, sino en su patriotismo sano. Tan solo en estos últimos años que serán cuatro a lo máximo, se hallaron deslumbrados por la mentira sin poder controlar quien se metió para apoderarse de los frutos de sus esfuerzos culturales y patrióticos.

Pero ya os llegó “vuestro San Martín”, porque las victorias de vuestra astucia están abriendo los ojos y ahora llorais, porque se os van las medallas de Tito y los comisariados y todo aquello que esperabais obtener en el soñado paraíso rojo como premio por el detestable trabajo de embaucadores.

Más todavía: Vuestros dioses Tito i Stalin se han hecho dos rivales, dos criminales que se disputan la presa luego de haber cometido el crimen.

Ahora sí que habeis comprendido como duele la injusticia: Son los vuestros quienes cosechan un poquito de lo que han sembrado, y os quejais de las injusticias, brutalidades, maneras fascistas... Sí, de ellos

habeis aprendido, y habeis perfeccionado todo lo perverso. Pero mientras os servían, esos mismos crímenes eran — heroismo. ¡Hipocritas! ¿No os da vergüenza?

Podéis gritar. Podéis escribir en vuestro periódico sostenido por Tito, pero también podéis llorar, porque ya ningún cuerdo os cree una palabra porque las cartas de los vuestros, los mensajes de los que han ido ilusionados a Yugoslavia, aquellos que han regresado y aquellos que perdieron la vida al arriesgar a escondidas la salida del “paraíso” para volver a la Argentina, y aquellos que han ido a parar a la cárcel y trabajos forzados por haberse atrevido a decir la verdad que sentían luego de haber caído en vuestra trampa, han abierto los ojos a todos los que todavía han conservado el sentido común.

“Lo único que podéis hacer, si sois gente honesta, es volver a la “Titovina”. Pero lo más reprobable que podéis hacer es seguir mintiendo a la gente y publicando artículos por los cuales os maldigan los que os han dado crédito.

Ya veis que los vuestros de ayer se han encontrado a sí mismos. Ahora ven la verdad y comprenden porque nosotros hemos optado por salir de nuestra patria.

A los niños también se les ocurre mentir. Son niños y se les debe perdonar cuando comprenden su error. Vosotros os consideráis guías de inmigrante esloveno y luego de todas las descaradas mentiras ¿no os avergonzais de vosotros mismos?, ¿os atreveis todavía reprender a vuestras víctimas? Eso, el pueblo no os perdonará jamás.

Apelamos a todos los eslovenos cuerdos para que ahora, al ser llamados a la asamblea anual del Hogar Popular Esloveno, hagais que se derrumbe esa formación construida sobre mentiras durante los últimos años y vuelvan otra vez sobre aquello que habeis trabajado antes durante los 20 años anteriores a la confusión que os ha traído el comunismo, que tiene la culpa de cientos de miles de vidas eslovenas, y de pueblos quemados y destruidos, millares de nuestros hermanos desparramados nuestro pueblo esclavizado, de nuestros derechos esenciales traicionados en Carantía y Goricia y ahora ultimamente de la traición de los derechos eslovenos en el territorio de Trieste. Ellos son también los culpables por la clausura de las sociedades eslovenas en la Argentina.

Habeis caído en vuestra propia trampa. Habeis mentido y engañado y... porque os sorprendeis si al veros víctimas de vuestras propias mentiras.

ljen za gospodarja g. ing. Avgust Vi-
vod, ki pa zaradi zaposlitve pri Diade-
mi Argentinini v Comodoro Rivadavia te-
ga mesta ni mogel prevzeti. Društveni
odbor je zato kooptiral v odbor kot nje-
govega namestnika g. Joška Krošlja, ki
je na občnem zboru podal poročilo dru-
štvenega gospodarja o stanju inventarja
in o delu za nastanitev slovenskih be-
guncev.

Poročilo ženskega referata je podala
gdč. Petelin Marija, za njo je pa pre-
bral še svoje poročilo referant za imi-
grantski hotel g. Joško Krošelj.

Č. g. Orehar Anton je poročal o delu
za pomoč "sivim".

Predsednik Kulturnega sveta g. dr.
Tine Debeljak je občnemu zboru predlo-
žil najprej poročilo o delu tega sveta,
nato je pa še prebral izvlečke iz poro-
čil društev: Igralske družine Narte Ve-
likonja, Pisateljske družine France Ba-
lantič in končno Pevskega zbora sloven-
skih protikom. beguncev.

Predno je začela razprava o poročilih
odbornikov je predsednik DS g. Stare
Miloš predložil občnemu zboru odpošil-
jatev pozdravne brzojajke predsedniku
republike generalu Juanu Domingu Pe-
ron, kar so vsi navzoči slovenski proti-
komunistični begunci vzeli z velikim
odobravanjem na znanje. Pozdravna br-
zojajka je bila poslana tudi kardinalu
Nj. em. dr. Jakobu Alojziju Copellu,
pozdravni pismi pa škofu dr. Gregoriju
Rožmanu in predstavniku Slovencev v
inozemstvu g. ministru dr. Kreku. Občni
zbor je odobril tudi besedilo pozdravnih
pisem vsem skupinam, raztresenim po
republiki, za slovenske begunce na Ko-
roško, ki še čakajo na prihod v Argen-
tino pa papeškemu delegatu Mgstr. Jago-
diču ter Ligi katoliških Slovencev v
v USA.

Predsednik DS g. Stare Miloš je za-
tem podal še svoje poročilo. V prvi vrsti
se je zahvalil vsem onim požrtvovalnim
članom društva, ki so z rednim plače-
vanjem članarine podprli društvo pri
njegovem delu. Naslednjo zahvalo je
naslovil častnemu predsedniku društva
č. g. Hladniku, ki je društvu stal ob
strani ves čas in mu nikdar ni odrekal
svoje pomoči, kadarkoli je bilo potreb-
no. Pri teh besedah predsednika DS so
navzoči priredili č. g. Hladniku tople
ovacije. Zahvala predsednika DS g. Sta-
reta pa je veljala tudi vsem odborni-
kom, ki so svoj prosti čas črtvovali delu
za društvo, t. j. za skupnost in vsemu
osebju, ki je v društveni pisarni bilo
zaposleno in ki med letom ni poznalo ne
delovnih ur ne prostih dni v tednu. V
nadaljnjih izvajah je pa omenjal vrsto
vprašanj, s katerimi se odbor zaradi dela
z emigracijo ni mogel tako baviti,
kakor bi se rad, katerim bo pa novi od-
bor moral posvetiti veliko pozornost.

Poročilo predsednika DS g. Stareta
so vsi navzoči vzeli z velikim odobrava-
njem na znanje.

V razpravo o poročilih odbornikov je
poseglo več članov, od katerih so neka-
teri stajali tudi predloge še za pove-
čano dejstevovanje društva.

Predsednik nadzornega odbora g. dr.
Vinko Zorc je predlagal staremu odbo-
ru, DS absolutorij z zahvalo za vse iz-
vršeno delo. Pravtako pohvalo vsemu
pisarniškem osebju. Njegov predlog je
občni zbor soglasno sprejel.

Besedo je nato povzel častni predse-
dnik DS č. g. Hladnik Janez ter je po-
hvalno omenil vse tiste, ki so razumeli
iskreni prizadevanja društva, da bi lju-
dem omogočili čim boljše življenje. Spom-
nil se je pa tudi vseh tistih, ki so sta-
li ob strani ali pa celo z nergaštvom za-
virali delo društva ali pa celo jemali do-
bro ime posameznim članom društva in

odbornikom. Taki ljudje se pač niso za-
vedali, koliko škode so s takim početjem
napravili ne samo sebi, temveč tudi
društvu in slovenski skupnosti sploh.
Zaradi takih ljudi smo zamudili že
marsikatero ugodno priliko in jih še bo-
mo, če se ne bomo otrsli vseh slabih
strani, ki so jih prinesli ljudje s seboj.
Kljub tem senčnim stranem smo pa
vendar lahko tudi veseli nad vsem, kar
se je storilo v tem letu. Bilo je tudi
mnogo naših ljudi, ki so se zavedali svo-
je naloge, ki jo imajo tudi napram svo-
jemu narodu in so s svojim delom, s
svojim zadržanjem povečali dober glas,
ki je šel o slovenskih beguncih tudi v
njihovi novi domovini. Č. g. Hladnik je
omenjal vse naše ljudi, ki so zaposleni
pri državnih javnih delih in slovenske
otroke. Navedel je primer, da so bili na-
ši otroci po komaj nekaj mesečnem obi-
skovanju argentinskih šol ob koncu le-
ta prvi v razredu. To so pa naše sončne
strani. Končna izvajanja č. g. Hladni-
ka so izvenela v poziv za slogo in med-
sebojno razumevanje in za ohranitev za-
vesti dolžnosti do skupnega dela.

Ko je č. g. Hladnik končal s svojim
govorom so ga navzoči znova tople po-
zdravili.

Pri volitvah novega odbora DS je bi-
la najprej predložena lista odbornikov
z dosedanjim predsednikom DS g. Mi-
lošem Staretom na čelu. K tej listi je
bil glede enega odbornika stavljen spre-
minjevalni predlog, ki ga je predlaga-
telj liste g. Marolt Marjan sprejel. Za
predložitev še kake druge liste je pred-
sednik DS g. Stare odredil krajši od-
mor. G. Petelin Albin je zatem predla-
gal listo, na kateri je bil tudi g. Stare
določen za predsednika, za podpredse-
dnika pa namesto g. Majeršiča g. ravnatelj
Bajuk. Tako g. Bajuk, kakor tudi
še nekateri drugi odborniki so izjavili,
da izvolitve ne sprejmejo, naker je g.
Petelin umaknil svoj predlog. Poskus
za sestavo nove liste je nato še napravil
g. Magister Albin, ki pa ni uspel, ker
predlaganci niso sprejeli kandidatur. Tako
je končno ostala samo ena lista, ki jo
je bil predložil občnemu zboru g. Marolt
Marjan ter je bila tudi izvoljena s spre-
minjevalnim predlogom g. Krošlja. Iz-
voljen je bil ta-le odbor: Predsednik g.
Miloš Stare; podpredsednika: g. Janez
Majeršič in g. dr. Bojan Ribnikar; taj-
nik g. Jože Albreht; blagajnik č. g. La-
dislav Lenček; gospodar g. Albin Pete-
lin; odborniki: gg. ing. Albin Mozetič,
Jože Lesar, dr. Vojko Arko, Janez
Kranjc in Ivan Žnidar. Nadzorni odbor:
gg. Ravnatelj Marko Bajuk, prof. Vla-
dimir Gorazd in Anton Nose; Razso-
dišče: odvetnik g. Marjan Marolt.

Izvolitev novega odbora z. g. Milo-
šem Staretom na čelu so zborovalci bur-
po zdravili.

G. Marjan Marolt je nato povzel be-
sedo in se je v imenu vseh zahvalil g.
Staretu za vse delo, ki ga je je vršil
v društvu kljub osebnim žrtvam, ki jih
je moral stalno doprinositi. Pri teh be-
sedah so sodelavci obč. zbora priredi-

MEDNARODNA KRONIKA

MADŽARSKA. — Madžarska komu-
niistična vlada je objavila neke "podpi-
sane" izjave kardinala Mindszentyja,
češ da je res sodeloval pri raznih zaro-
tah. Iz Erdimpešte pa je na Dunaj pri-
bežal bivši uradnik policije, ki je videl,
kako so kardinalu Mindszentyju izsilili
podpis "priznanja". Zaslisevalni urad-
niki so zaslisevali kardinala 82 ur ne-
prestano in mu niso pustili niti trenotek
sesti; med zaslisevanjem so mimo njega
vodili kardinalove sodelavce, tajnika
in druge, ki so bili vsi oblitni s kr-
vjo in strahovito mučeni. Ko je kardinal
videl, koliko ti ljudje trpe, je rekel:
"Napišite, kar hočete, podpišem vse!"
Tako je menil, da bo skrajšal mučenje
drugih, ki so seveda prav tako nedolžni
kakor on.

CHILE. — Predsednik republike Chi-
le Gonzalez Videla je sporočil sv. očetu,
da je chilaska vlada pripravljena
predložiti mednarodnim ustanovam slu-
čaj aretacije kardinala Mindszentyja.

ITALIJA. — V Rimu so dijaki prire-
dili pred sovjetsko ambasado bučne de-
monstracije proti sovjetski vladi, ker je
Sovjetska vlada vztrajala pri tem, da
ji mora Italija na račun vojne odškod-
nine izročiti 32 ladij bivše italijanske
vojne mornarice.

KITAJSKA. — Predsednik kitajske
republike generalisim Čangkajšek je do
nadaljnega odložil predsedniško mesto
in je njegovo mesto prevzel podpredse-
dnik republike. Čangkajšek je Nanking
zapustil in odšel v svoje rojstno mesto
v južnem delu Kitajske. Komunistične
čete pa s severa hitro prodirajo proti
jugu in so po zadnjih poročilih samo še
28 km od Nankinga, prestolnice nacio-
nalistične Kitajske. Bivša prestolnica
Kitajske Peiping pa se je predala komu-
niistični vojski.

FRANCIJA. — Med Italijo in Fran-
cijo je bil podpisan sporazum o tem,
da se odpravijo carinske meje med obe-
ma državama.

li ponovno izvoljenemu predsedniku g.
Staretu iskrene ovacije.

Pri naslednji točki dnevnega reda so
bila spremenjena društvena pravila v
smislu decentralizacije društvenega de-
la. Ustanovljena sta bila takoj tudi re-
ferata za organizacijska in kulturna
vprašanja. Prvi referat je prevzel g.
Rudolf Smersu, drugega pa g. dr. Tine
Debeljak. Oba sta člana društvenega
osrednjega odbora.

Občni zbor je določil tudi višino žla-
narine in sicer 5 pesov za moške in 2
pesa za ženske. Razen tega pa še po-
sebno dajatev v znesku 3 pesov kot emi-
gracijski prispevek, ki bo pa samo za-
časen.

Pri slučajnostih je predsednik DS g.
Stare sporočil navzočim razpis mesta
vodje društvene pisarne.

Ob pol devetih je predsednik DS g.
Stare zaključil uspeli občni zbor.

GRČIJA. — Med grškimi strankami,
ki so antikomunistične, je prišlo do spo-
razuma o sestavi nove vlade. Novi vla-
di predseduje zopet Temistokles Sofu-
lis, ki je 83 let star.

SLOVAŠKA. — Češki komunistični
listi pišejo, da je policija v Bratislavi
aretirala 70 oseb, ki da so bile v služ-
bi severnoameriške vohunske mreže.
Vsi so delali pod vodstvom nekega J.
Vicena, ki je v inozemstvu. Listi pra-
vijo, da so vsi aretirani že vse prizna-
li. Dolže tudi duhovnik Kolakoviča
(Pogljajna), češ da on vodi zaroto.

ANGLIJA. — Londonski listi pišejo,
da so zastopniki beguncev iz vzhodne
Evrope sklenili sestaviti v Londonu
"begunski skupni parlament". V tem
parlamentu bi bili zastopniki iz Bolga-
rije, Českoslovaške, Estonije, Madžar-
ske, Letonske, Litve, Poljske, Romani-
je, Ukrajine in Jugoslavije.

ŠVICA. — V Ženevi so se sešli zas-
topniki 11 držav, članice organizacije
IRO, ki podpira begunce in razseljene
osebe. Na tej konferenci je bilo sklen-
njeno, da naj IRO še vse leto 1950 skr-
bi in podpira begunce in razseljene ose-
be, ki so navezane na to podporo.

KANADA. — Poročajo, da je jugoslo-
vanski parnik "Partizanka" spet imel
smolo. Tokrat je bila "Partizanka" v
pristanišču Auckland, pa so jo carinske
oblasti zadržale več dni, ker je ladja ti-
hotapila živila. Potem ko so nekaj dni
parnik preiskovali, so ji dovolili, da je
odplula. Isto smolo je imela "Partizan-
ka" pred nekaj tedni v pristanišču Bue-
nos Airesa, kjer so carinske oblasti pred
odhodom ladje zaplenile veliko količino
zavojev, ki niso bili ocarinjani. Titovci
so obdolžili Stalinovce, da so oni ar-
gentinskim oblastem sporočili, kaj se
misli na "Partizanki" odpeljati.

USA. — Univerzitetni svet univerze
v Washingtonu je na svoji seji sklenil,
da morajo trije profesorji te univerze,
ki so člani komunistične stranke, dne 1.
februarja zapustiti svoja službena me-
sta. Še trije profesorji so osumljeni, da
so člani komunistične stranke. Zato je
svet sklenil, da bo vse tri strogo nad-
ziral in nadzorstvo bo trajalo vse do-
tlej, dokler ti trije ne podpišejo pose-
bne izjave, da niso člani komunistične
stranke.

USA. — Novi državni podtajnik Ache-
son je začel z obsežnimi posveti s svo-
jimi sodelavci o tem, kako nadaljevati
dosedanje ameriško zunanjo politiko.
Prva poročila pravijo, da bo ameriška
vlada najprej razčistila svoje stališče o
Kitajski, kjer napredujejo komunisti;
vsi sklepi pa bodo sneli na načelih,
ki jih je o komunizmu izrekel Truman
v svojem nastopnem govoru.

DRUŠTVO SLOVENCEV SPOROČA

V društveni pisarni naj dvignejo za-
starelo pošto:

Bano dr. Milan, Babuder Karel, De-
tela Franc, Duh Martin, Gaberšek
Stanko, Habjan Andrej, Hočevar Ani-
ca, Holy F., Javoršek Mara, Jelovčan
Pavel, Juršek Silvo, Kastelic Ivanka,
Knific Marija, Kozelj Jakob, Kozelj
Zvonko, Lapanje Viktor, Lavrič Amali-
ja, Lesnika Vinko, J. Lončar, Lukančič
Jože, Maly Hajek Vena, Mohar Ivan,
Mrak Franc, Murčec Ivan, Ožura An-
ton, Pahole Stanko, Podržavnik Franc,
Poje Jakob, Roš Marko, Rupnik Evgen,
Sajevic Ciril, Skok Franja, Solerjevi,
Srebrnič Vladislav, Stranič Miloš, Ter-
šar Mira, Trpin Lojze, Turk Marija, Va-
tovec Anton, Weis Anica, Verbic Pavle,
Vetro Helena, Windl Vaclav, Vračič An-
ton, Zupančič Lojza, Lojze Zupančič.

Igralska družina Narte Velikonja

NEDELJA 30. JANUARJA 1949 ob 18. uri (šestih zvečer)
v dvorani Salezijanske gimnazije na calle Belgrano (za cerkvijo,
kjer je slovenska služba božja)

Joža Vombergar

"VRNITEV"

Drama v 3. dejanjih
Izvajajo člani in članice IDNAVE
Režija Jože Petrič

VSTOPNICE a \$ 3.— in \$ 2.—

v predprodaji v pisarni Društva Slovencev, VICTOR MARTINEZ 50

Novice iz Slovenije

Umrli so: Alojzij Weber, šolski upravitelj na Rudniku, Milica Vovk, pom. dir. Narodne banke, podružnica Šoštanj, dr. Alojzij Gregorin, okr. nač. v p. Tomislava Križanič, biv. dolgoletna ravnateljica dekl. mešč. šole v Celju, Drago Štefancioza, posestnik in biv. gostilničar pri Sv. Florjanu, Brvar, davkar v p. Kamnik, Bogdan Pogačnik, bančni ravnatelj v p., predsednik lovskega sveta Maribor in častni predsednik marib. gasilskega društva, Franc Jemec, pošt. uradnik v p., Adam Milkovič, mlad. pisatelj in ref. za šolske knjige, Franc Voglar, vodja elektrarne na Pristavi pri Trzicu, Franc Švigelj, mest. pis. svetnik v p., Janko Engelman, biv. gost. v. Kranju, Ivan Rus in žena Marija iz Solkana, Josip Mele, ključavničar in gost. v. Cerknici, Hugo Rumpret v Krškem, Ivan Mesar, ravnatelj biv. Jugoslov. knjigarne v p. Josip Mlakar, župnik v Sevnici, Josip Žnidaršič, ban. svetnik v p. Henrik Lindtner, rač. ravnatelj v p. Marija Vadnjal, roj. Lovše, Ljb. dr. Vladimir Vidmar, biv. ravnatelj Poštne hranilnice, Rado Grum, šolski nadzornik v p. Josip Cepuder, šolski ravnatelj v p., Anton Tavčar, drž. upokojenec iz Rakeka, Milka Krže, učit. v p. Smrtno se je ponesrečil Vinko Košmerlj iz Vrhnike, rez. podporočnik in podpredsednik Zveze borcev.

Gradbeni minister Maček je pozval vse gradbene strokovnjake-inžinere, arhitekta, risarje, zidarske mojstre itd., ki niso v državnih službah, da morajo takoj predložiti drž. oblasti svoje osebne podatke in vse podatke o strokovni usposobljenosti. Za neprijavo je določena kazen.

Tečaj za vohune. V Ljubljani je z novim letom začel tečaj za hišne upravitelje, ki so pod titovim kom. režimom vohuni za njegovo Ozno.

Poziv za množično kontrolo. Titovski komunistični tisk zahteva "množično kontrolo" po vseh trgovinah. Po raznih trgovinah, ki so vse državne, so odkrili vse polno napak in spekulacij. Največ zlorab je z boni. Nerednostim so prišli na sled v Novem mestu. Zakrivil jih je poslovodja Lubinarič. V Doljni Lendavi so prijeli Olgo Majer in še več drugih.

Za Bežigradom v Ljubljani je bil pred božičem "partizanski večer", na katerega je pa prišlo samo 70 "borcev in aktivistov". Kom. tisk se huduje zaradi tako očitnega nezanimanja za to prireditev, ki je "pokvarilo pomembnost večera."

Ponoven napad na kmete. Titovi komunisti se silno razburjajo zaradi zadržanja kmetov v okraju Poljčane. V Oplotnici je v granitni industriji zaposlenih okoli 300 delavcev, ki imajo stanovanje pri okoliških kmetih. Ker pa kmetom samim primanjkuje delovnih moči, zahtevajo od delavcev, da jim morajo stanarino plačati z delom. Denarja sploh ne marajo več sprejemati. Zaradi takega zadržanja se je sedaj spravljal titovski kom. tisk nad te kmete ter jim očita, da zavirajo delo v granitni industriji, in da "izkoriščajo" delavstvo.

Niso priljubljeni. Ljb. kom. tisk poroča, da se delavci gorske hidrocentrale na Kamniški Bistrici jeze na kamniški "ljudski odbor", ki da gleda nanje kot na tujce in jim na njihove nakaznice ne mara izdajati nobenega tekstilnega blaga in drugih stvari. Delavci pravijo, da jim domačini vse pred nosom poberejo, delavci se pa potem lahko tolažijo z neizrabljenimi točkami.

Kamniška gozdna uprava ima velike težave z delavci, ker na delo nočejo prihajati in sede raje doma. Na nedeljsko

prostovoljno delo se jih navadno pri javi do 50, pride jih pa 5-6. Tako delo ne more priti nikamor naprej. Gozdna cesta na Korošico je skoro gotova, manjka le še 300 m v sredini. Cesto so gradili posebni delavci. Ko je pritisnil mraz, so ostali samo še toliko časa, da so dobili plače, nato so pa ponoči vsi pobegnili.

Iz komunističnega družinskega spora. Titovo kom. časopisje je objavilo odgovor jugoslov. književnikov sovjetskim književnikom Gladkovu, Tihonovu in drugim, ki so 29. novembra 1948 poslali preko moskovske radijske postaje

"pozdrave jugoslov. narodom". Za te "čestitke" pravi titovski tisk, da pomenijo "žalitev KPJ in njenih voditeljev". Od Slovenskih književnikov so ta odgovor podpisali: France Bevč, Matej Bor-Vladimir Pavšič, Pavel Golia, Mile Klopčič, Edvard Kocbek, Slavko Kolar, Ferdo in Juš Kozak, Miško Kranjec, Magajna Bogomir, Jože Pahor, Peter Segedin, Josip Vidmar, Cene Vipotnik, Boris Ziherl, Oton Župančič, Filip Kumbatovič in Joža Horvat.

V Ljubljani so odprli novo drsališče na Ljubljani od Pruskega mostu do Špice.

KAJ JE NOVEGA V ARGENTINI

—Konstituenta, to je skupščina, ki je bila dne 7. decembra 1948 izvoljena, da izvede reformo ustave, je na svoji seji dne 24. januarja izvolila za predsednika guvernerja province Buenos Aires in enega najožjih sodelavcev generala Perona, polkovnika Mercanteja. Novi konstituenti bo dne 27. januarja v posebni seji spregovoril predsednik republike general Perón.

—Angleško trgovsko odposlanstvo pride prihodnji mesec v Argentino, kjer se bo pogajalo za izpolnitev raznih gospodarskih dogovorov med Argentino in Anglijo. Anglija doživlja letos eno najhujših kriz v oskrbi prebivalstva z mesom. Zaradi prevoznih težav je bil dovoz mesa iz Argentine v Anglijo počasnejši kakor pa se je to predvidevalo lansko leto.

—Predsednik gospodarskega sveta Miguel Miranda je takoj po imenovanju novih državnih tajnikov v finančnem in gospodarskem ministrstvu odpotoval v Urugvaj. Po svojem prihodu v urugvajsko letovišče Cantegrilli je Miranda izjavil časnikarjem, da je pred svojim odhodom pustil načrt za nov gospodarski svet. Pet let je služil domovini in generalu Peronu in to delo bo tudi nadalje-

val ne glede na to, kakšno mesto mu bo dodeljeno. Zanikal je, da bi bile delnice podjetij, kjer je bil on udeležen, padle. Nazadnje je časnikarjem omenil, da se bo kmalu vrnil v Argentino.

—Centralna banka, osrednji argentinski finančni zavod, je dobila novega upravnika in sicer je bil na to mesto imenovan Juan Honorio Rosio. Novi upravitelj je bil umeščen slovesno in je umestitev izvršil sam novi državni tajnik za finance dr. Morales.

—Cene za stanarino in prehrano v penzionih bo vlada uradno določila. Novi cenik bo veljaven za glavno mesto in neposredno okolico. Iz tega cenika bodo izvzeti penzioni, ki imajo samo dva najemnika ali pa stanuje v penzionu samo ena družina.

—Poljedelsko ministrstvo pripravlja obsežen načrt za to, da bi se zvečal pridelok čaja v Argentini. Letna potrošnja čaja znaša dva milijona kilogramov, kar pomeni 12 milijonov pesov. Že od leta 1947 naprej proučuje ministrstvo razne predloge in sedaj je bilo sklenjeno zgraditi čimprej mehanično sušilnico za pridelan čaj. To sušilnico bodo zgradili v mestu Leandro N. Alem v pokrajini Misiones.

Filip Terčelj:

POGLAVJE IZ "VOZNIKOV"

Prof. Filipa Terčelja, znanega protifašističnega borca na Primorskem, ki je bil več let v it. konfinaciji, so 7. januarja 1946 ubili titovci, ko se je pripravljal, da uide iz njihovega "raja" v zono A na Goriško. Med vojno je sicer bil neodločen, "na dve strani". Kmalu pa je spoznal prevaro in ji skušal pobegeti. Pa mu ni uspelo. Svoj čas je spisal pod imenom "Grivški" povest "Vozniki", iz katere v njegov spomin ponatiskujemo ta-le najmočnejši odlomek.

Na hrastih v gmajni je skovikala sova. Po zajedenih grapah se je plazila črna noč. Črni oblaki so se zbirali nad gorami k posvetovanju. Veter je preganjal soparico, ki je puhtela iz ožganih tal. Pripravljala se je nevihta.

V peščenem hribu, ki se je vzpenjal nad ridami, so zijale kot pošastne oči globoke jame. V njih so peskarji kopali pesek za cesto. Material so sejali skozi velike, poševno stoječe mreže. Velikanske kupe presejanega peska je nakladal in odvažal Ludvikov tovorni avto. Peščeni hrib so kupili vozniki na Gregorjev predlog. Ko so pa izgubili vožnjo in prišli ob denar, je pokupil od njih ves svet, tudi kamnolom pod goro, Ludvik. Rajši bi prodali gmajno vragu ka-

kor prešernemu tekmeču, toda sila je butala ob vrata.

Pred jamami so drobili kamenje trije kamnarji, med njimi stari Fortunat. Sedel je sam zase ob kamnitem kupu na enonožnem stolu in udarjal s kladivom, nasajenim na dolg ročaj. Delo ni bilo težko, pač pa dolgočasno in utrudljivo. Enakomerno je pelo kladivo po žarečem kamenju. Sonce, je peklo, da je puhtelo iz gruščja kakor iz peči. Fortunat sonca prav za prav ni videl, odkar je napol oslepel, samo čutil ga je, ko se mu je zajedalo v kožo in dražilo levo oko, ki je še edino, dasi megleno razlikovalo predmete. Na golem hribu je rastlo brinje, le ob cesti je bilo zasajenih par borov, ki so metali skromno senco za opoldanski počitek. Dolgo peskarji itak niso smeli počivati. Kakor pes se je zakadil med nje polir, ki je pridiral na motorju, ter jih s psovkami in grožnjami spodil zopet med kupe razbeljenega gruščja. Fortunat se je opoldne splazil do bližnje peščene jame. V njej si je tipajoč zravnal kamenje, da je lahko sede pojužinal. Nato se je zleknil po tleh in zaspal v senci. Polir ga je iztaknil, osorno nahrulil in spodil iz jame.

V jamo samo si pa ni upal stopiti, da se ne bi zadel ob ko-

le, s katerimi je bila jama podprta. Dogodilo se je že parkrat, da so podporniki odnehali in da sta kamenje in grušč zasula peskarje. Zadnje dni, odkar sta se udarila s Fortunatom, je pa še bolj pazil nase, ker je dobro vedel, da v starem gori maščevanje in da mu ni dosti do življenja. Samo zarenčal je pred jamo in naglo odšel.

Tisti dan po nevihti se je ozračje ohladilo. Ker je bil pesek moker in pot blatna, peskarji niso prišli na delo; samo kamnarji so tolkli po izpranem kamenju. Prav ob strani je sam zase sedel Fortunat. Na ožgani, vrtni obraz mu je legla topa žalost. Tolkel je s kladivom kakor bi pobijal gade. V presledkih je obstal, se pretegnil in bolešno zaječal; rana na hrbtu ga je bolela. Ostal bi doma, pa mu ni dalo miru. Vso dolgo noč ni zaspal. Do potankosti je spredel načrt za ta dan. Zjutraj, ko je odzvonilo sveto jutro, se je izvlekel iz postelje, ogrnil kamizo in zavil v gmajno. Steza do korita mu je bila znana. Dež je namočil tla, da je voda drla iz zemlje. Ustavil se je ob koritu in z rokama zajel vodo. Sedel je na rob in poslušal, kako je šumela voda. Parkrat si je zmočil vroče čelo, da bi pomiril strašne misli v glavi. Po poti je prišel Gregor. Čistil je z motiko kanale, ki jih je neurje razrilo.

Začelo se je daniti. Hladen veter je zavel z gora, ki so očiščene blestele v zarji. Nevihta je potla-

čila žito, ki je pleglo na njivah. Gregorja je ta prizor potrl. Zdelo se mu je, da gre vse po zlu. Shujšal je zadnje čase in blodil po gmajnah. Tudi v njem se je kuhalo maščevanje nad polirjem in zaželel si je, da bi ga srečal na samem.

Opazil je Fortunata ob koritu. Krenil je k njemu in ga poklical: "Fortunat!"

Starec se je premaknil. "Kdo kliče? Ne vidim nič!" Gregor je prisedel. Sprva sta molčala. Bolest jima je razvezala jezike. Drug drugemu sta razkrivala nesrečo in nevede hujskala zoper polirja. "Fortunat!" je ščuval Gregor. "Končajva zlodeja, preden naju on pokonča! Veš kaj, jame so temne, stebri majavi, kamenje komaj čaka, ka ga sprožiš vragu na glavo. Usulo se bo in ga pokončalo. Ti si napol slep, nihče ti ne bo mogel do živega!"

Fortunat se je zamislil.

Pred bajto je prišla Erna in zasklicala; "Oče, jest, mleko bo mrzlo!"

Poslovila sta se nagloma in brez besed.

Hči je očetu povedala, da peskarjev ne bo na delo. Nič ni dejal, kar odpravil se je v upanju, da se bosta s polirjem srečala na samem. V hlačni žep je vtaknil dolg, oster foveč, s kljuko je snel železno okovano palico. Nestrpno je pričakoval po dneva.

(Dalje v prihodnji številki)

Slovinci v Argentini

Svobodna Slovenija

izhaja kot tednik vsak četrtek

Uredništvo in uprava je na
VICTOR MARTINEZ 50, Buenos Aires

NAROČNINA:

pri plačilu naročnine za celo leto 25 pesov. Pri plačevanju naročnine v obrokih pa za pol leta 15 pesov, za četrt leta 8 pesov. — Posamezna številka 0.70 pesa.

Za ostale države Latinske Amerike: navadna 30 pesov, letalska 40 pesov.

U. S. A.: navadna 6 dolarjev, letalska 8 dolarjev.

Kanada: navadna 7 dolarjev, letalska 9 dolarjev.

Anglija: navadna 2 funta, letalska 3 f.

Buenos Aires, 25. januarja.

Prihod novih Slovencev. V ponedeljek, 24. t. m. se je izkrcalo v Bs. Airesu 182 slovenskih beguncev, ki so prispeli v Argentino z ameriško prevozno ladjo "General Black". Od te skupine je 162 ljudi iz slov. begunske skupine v Avstriji, 20 pa iz Italije.

Občni zbor pevskega društva. Pevski zbor sporoča svojim članom in vsem, ki imajo veselje do petja, da se bo vršil v četrtek 3. februarja 1949 ob 20 uri zvečer v dvorani sv. Julije (Victor Martinez) občni zbor, na katerem bodo sprejeta nova društvena pravila, izvoljen nov odbor in postavljene na podlagi razgovora smernice za bodoče delo.

Odbor vabi vse pevke in pevce, tudi tiste, ki niso doslej bili člani, da se občnega zbora udeležijo. V načrtu je študij velikega cerkvenega koncerta, za katerega se bodo redne vaje pričele takoj po občnem zboru. Ta program gotovo ni neizvedljiv, če bo pri vseh, ki čutijo veselje do petja, dovolj dobre volje za sodelovanje. Posebej vabimo vse novodošle naseljence iz Koroške in Nemčije, da se pridružijo našemu delu. Vsak se lahko prijavi za sodelovanje v pisarni Društva Slovencev, lahko pa tudi neposredno pred občnim zborom samim.

Ob tej priliki opozarjamo, da je odbor pevskega zbora k občnemu zboru izdal posebno okrožnico in jo razposlal nekaterim Slovincem, za katere je pač vedel imena in naslove. Če kdo te okrožnice ni prejel, pa se za petje zanima in bi rad sodeloval, naj okrožnico dvigne v pisarni Društva Slovencev, kjer je še nekaj izvodov na razpolago. — Odbor.

OSEBNE NOVICE

Poroki. V soboto, 22. januarja popoldne sta se poročila v cerkvi sv. Julije slovenska para: g. Rudolf Bras in gđ. Cveta Langusova, ter g. Janez Vovk in gđ. Ana Koščak. Čestitamo!

Novi Argentinci. V družini Antona in Ivanke Lorgar so dobili 4. januarja zdravega in močnega sinčka. Bog ga živi, srečnim staršem naše čestitke!

Fortunata Doktorič, por. Duarte, je 3. januarja povila močnega sinčka. Omenjena je nečakinja g. Davida Doktoriča. Marija Grezer, por. Melis je tudi po-

stala mlada mati. 22. januarja je dobila sinčka-prvorojenca, ki je pri krstu dobil ime Juan-José. Med Slovinci je bila vedno zelo delovna. Obema srečnima družinama naše iskrene čestitke!

†Dekan Janez Hladnik. V št. Vidu pri Stični je 12. januarja za vedno zatisnil oči 86. letni dekan č. g. Janez Hladnik, svetniški duhovnik, odličen narodni delavec, oče siromašnih in trpečih. Na pogrebu, katerega je opravil prevz. škof ljubljanski, se je zbralo 28 duhovnikov in več tisoč vernega ljudstva. Zaslužnemu pokojniku naj bo lahka domača zemlja, vsem njegovim sorodnikom, predvsem pa č. g. Janezu Hladniku, častnemu predsedniku DS naše globoko in iskreno sožalje!

†Janez Horvat. Po triletni bolezni je smrt obiskala 49. letnega Janeza Horvata, doma iz Žužemberka. Dragega pokojnika, ki je zapustil ženo in dve hčerki, od katerih je ena por. Moravec, so pokopali 20. januarja v San Martinu. Naj počiva v miru, preostalih naše sožalje!

Iz uprave Svobodne Slovenije. Vse naročnike Svobodne Slovenije, ki nam dolgujejo naročnino še za lansko leto, smo ustavili nadaljnje pošiljanje lista. Do boste list lahko tudi še v bodoče dobivali, poravnajte čimprej dolžno naročnino za minulo leto ter po možnosti tudi delno naročnino za to leto. Ob morebitni preselitvi nam takoj sporočajte nove naslove!

Mendoza, 20. januarja.

Veseli smo, da je list postal tednik. Teško pričakujemo vsako številko, ki jo z velikim zanimanjem preberemo od prve do zadnje črke.

Po zadnjih podatkih je v provinci Mendoza 258 novodošlih slov. emigrantov. V sami Mendoza 191, v Nihuilu 12, Uspallati 3, v Lavalle 13, v Tanuyanu 5, Rivadaviji 6, na veleposestvu Mendic 12, v podjetju Orfila 13, v Potrerillo 1, v Malargüe 1, v San Rafaelu 1. Slov. izseljeniški družini sodarja Ivana Čada, ki je zaposlen v Rivadaviji v vinarni Gargantini, je na Silvestrovo po dolgem težkem bolehanju umrla eno leto stara hčerka Marija. To je prvi primer, da je božja poslanka Smrt potrkala na vrata med novodošlimi mendošinskimi slovenskimi piseljenci. Staršem in preostalim 3 bratcem izkreno sožalje.

Za Koledar Svobodne Slovenije je veliko zanimanje. Prva pošiljka je takoj pošla. Vsi ljudje hočejo imeti na svojem domu to dobro knjigo, ki jih bo vedno spominjala na težke dni življenja po taboriščih.

Te dni sem obiskal slov. izseljeniškega delavca O. E., ki je že 5 mesecev zaposlen pri gradbenih delih ob razširjenju mendoškega vodova v Potrerillo v predgorju And. Dela vodi podjetje Siemens Bauunion. O se zelo pohvali. Pravi, da ne pojde nikamor drugam na delo. Kraj je 1300 m visoko ter spada med najbolj obiskane turistične točke. V sezoni izletnikov kar mrgoli. Naseli-

tev je sicer redka, a delavska kolonija je strnjena zase na mestu stavbenih del samih. Delavci imajo udobne barake. Imajo svojo kantino, kjer pride dnevna oskrba ca 5 pesov. Večina fantov si pa kuha sama, kar jih stane z vinom vred ca 2 pesa dnevno. Delavci do malih izjem so emigranti: nekaj Italijanov, 2 Rusa, Hrvatje in 1 Slovenec. V začetku je imel nekaj nad 2 pesa na uro. Pozneje so pa plače precej zvišali, tako, da pride dnevno precej nad 30 pesov. Delo zahteva močnega človeka, ni pa prenaporno. Voda je imenitna, zrak gorski, prilike za zapravljanje nobene. Cerkev je 15 km nižje. Delo bi dobilo lahko še kaj naših ljudi. Biti pa morajo "carpinteros y armadores" ter morajo imeti svoje orodje.

Nihuil, 15. januarja.

Za samskega človeka je tu kar ugodno. Stanovanje lahko dobi takoj v zidanih barakah, ki so pregrajene v prostore, v katerih jih spi pet do šest. Barake so opremljene, hranimo se pa v veliki jedilnici, ter plačamo dva in pol pesa dnevno. Za boljšo hrano 3 pese. V kraju veliko zidajo. Delam kot napol izičan zidar in imam na uro dva pesa. Pravi zidarji in tesarji imajo na uro nad dva pesosa, navadni delavci po 1.50 pesa. Dobro pa zaslužijo delavci pri kopanju predora, ki bo služil za električno centralo. Kraj sam nima posebnih lepot, zrak je dober in vročine preveč ne čutimo, ker so v ozadju visoke planine. Včasih pa imamo močan veter, ki nosi s seboj pesek. Dežja imamo malo. Za družine še ni stanovanj. Bodo pa tudi zanje kmalu gotove hiše. Slovencev nas je nekaj 12. Nekaj je še titovcev, pa z njimi ni mamo nobenih stikov. Smo dva svetova, ki ne moreta biti skupaj. Koledar Svobodne Slovenije sem dobil. Z njim sem zelo zadovoljen in samo čestitam vsem, ki so kakorkoli pripomogli, da smo dobili tako lepo knjigo. Lepo vas vse pozdravljam A. L.

Protiverska titovska gonja. V titovni še nadalje na vse načine preganjajo cerkev in duhovnike ter prirejajo ravno v času, ko so po cerkvah maše najrazličnejše prireditve, samo, da bi ljudi odvrnili od cerkve. Tako je bil božič navadni delovni dan. Na vse načine so preprečevali prodajanje smrečic, otrokom pa ubijali vero v rojstvo božjega Deteta. Tako so za Silvestrovo organizirali po svesi Sloveniji praznovanje "no-voletne jelke". V Ljubljani so bili na kongresnem trgu zbrani "pionirji" ter so pričakovali prihod "dedka Mraza", ki se je ob 17. pripeljal na okrašenih saneh v spremstvu palčkov, Janka in Metke ter medvedkov ter je mlade komuniste obdaroval. Ogromna večina ljudi se je pa za praznike zatekala v cerkve ter pri novorojenem božjem Detetu prosila moči in zaščite za trpeči narod.

Izvozna in uvozna tvrdka Franc Šumi & Co, lesna industrija d. z. oz in Franc Šumi, Import in Export, vse v Ljubljani, sta prešli v likvidacijo.

TITO ponuja jugoslov. rudninsko bogastvo zahodnim državam.

Nobena tajnost ni več za svet, da je titov protiljudski režim v Jugoslaviji s svojimi komunističnimi poizkusi doživel popoln polom in je danes vse jugoslov. gospodarsko življenje na robu propada. K temu so precej pripomogli tudi nespособni ljudje, ki so z gmajen prišli na važne položaje, katerim niso bili dorasli. Poleg tega so ljudem jemali za podporanje komunističnih upornikov v Grčiji denar in živila, ogromne količine vsega tega blaga so pa izvozili tudi v Rusijo. Tako se je prav lahko zgodilo, da je Tito s svojimi "gospodarskimi strokovnjaki" spravil državo tako daleč, da je tretje leto po vojni, prišla v deželo lakota in da danes ljudje stradajo v državi, ki je v "reakcionarnih časih" imela toliko vsega na razpolago, da je lahko izvažala tudi živila.

Kot sovjetski satelit se je seveda odstotno naslonil na Moskvo ter se z njo in ostalimi sovjetskimi satelitskimi državami povezal z gospodarskimi sporazumi. Od teh sporazumov pa Jugoslavija ni imela dosti, ker ni mogla dobiti ravno tega, česar najbolj potrebuje za svojo petletko — težkih strojev za nova industrijska podjetja. Družinski spor med komunisti je imel posledice tudi na gospodarske stike Titovine z ostalimi sovjetskimi državami. Neposlušnega učenca so hoteli prisiliti k pokornosti z gospodarskimi sankcijami. Tito pa je ostal še nadalje trmast. Okusil je že vse sladkosti vladanja in z njim vsi tisti, ki vedo, da bo narod z njimi za vse čase pomedel, kakor hitro bo lahko svobodno spregovoril. Da bi se rešil iz težkega gospodarskega položaja, ni niti malo pomišljal in se je obrnil na kapitalistične zahodne države, predvsem na USA, na one, na katere je še do pred nekaj dnevi sival ogenj in žveplo in jih na raznih mednarodnih konferencah po svojih predstavnikih pobalinsko zmerjal z najogabnejšimi očitki. In jim je ponudil to, česar prej niti pomisliti ni smel, da bi storil. Dal jim je na razpolago vse jugoslov. rudninsko bogastvo. Tako je težki ameriški industriji prodal bakra in svinca v vrednosti 15 milijonov dolarjev. Ponuja pa tudi še vse ostale rude, kakor cink, antimon, bauxit in crom, ki ga bodo pokupile sedaj industrije posameznih zahodno-evropskih kapitalističnih držav. V zameno bo pa dobil potrebne stroje. Tako je Tito moral pasti na kolena pred kapitalističnimi državami, samo, da bi zavrl nadaljnje gospodarsko propadanje države in da bi se še lahko dalje obdržal na oblasti in politično davil vse narode, ki ječe pod njegovo komunistično tiranijo.

Izdelujem vse moško in žensko perilo, predvsem moške srajce — po nizkih cenah

Kokalj Ančka

CASTELLI 371, Ramos Mejia, FCO SPREJEMAM TUDI V POPRAVILO

"CASA BOYU"

OLAZABAL 2336 (pol kvadre od ogla Cabildo 2300)

Lepa izbira ur, zlatnine, srebrnine in nakita. Vsa popravila ur in zlatnine najvestneje in točno izvršena. Odprto vsak dan od 9. do 12.30 in od 14.30 do 20.

Ob sobotah popoldne se slovenske stianke lahko zglase v našem stanovanju, ki je v isti hiši Olazabal 2338, prvo nadstropje šte. 5

Najboljša blaga iz uvožene angleške ali domače čiste volne ima na zalogi

ANTON KOBİ

MAIPU 474/VI. soba A. Telefon: 32. Dársena 4539. BUENOS AIRES

Kličite me ali obiščite ob delavnikih od 13—15 in od 1/221—22 ure, ob nedeljah in praznikih pa ves dopoldan do 11 ure.

Sporočite mi, prosim. Vaše želje, da Vas obiščem ali prinesem vzorce in blaga na ogled.